

Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021-2027

Wysokość dofinansowania unijnego w podziale na poszczególne priorytety (w euro)											
Priorytet I	Priorytet II	Priorytet III	Priorytet IV	Priorytet V	Priorytet VI	Priorytet VII	Priorytet VIII	Priorytet IX	Priorytet X	Priorytet XI	Priorytet XII
Fundusze Europejskie na rzecz przedsiębiorczego Dolnego Śląska	Fundusze Europejskie na rzecz środowiska na Dolnym Śląsku	Fundusze Europejskie na rzecz mobilności miejskiej Dolnego Śląska	Fundusze Europejskie na rzecz mobilności Dolnego Śląska	Fundusze Europejskie na rzecz zrównoważonego rozwoju społecznego na Dolnym Śląsku	Fundusze Europejskie bliżej mieszkańców Dolnego Śląska	Fundusze Europejskie na rzecz rynku pracy i włączenia społecznego na Dolnym Śląsku	Fundusze Europejskie dla edukacji na Dolnym Śląsku	Fundusze Europejskie na rzecz transformacji obszarów górniczych na Dolnym Śląsku	Pomoc techniczna (EFRR)	Pomoc techniczna (EFS+)	Pomoc techniczna (EST)
186 765 850	382 249 471	68 964 945	332 285 645	133 298 605	100 312 648	342 810 171	118 487 006	1 116 648 140	50 030 933	19 483 467	46 527 002

Priorytet I
Fundusze Europejskie na rzecz przedsiębiorczego Dolnego Śląska
Cel szczegółowy
Rozwijanie i wzmocnienie zdolności badawczych i innowacyjnych oraz wykorzystywanie zaawansowanych technologii
Rodzaje projektów planowanych do wsparcia w ramach celu
<p>I. Finansowanie prac B+R (badań przemysłowych i eksperymentalnych prac rozwojowych) realizowanych przez przedsiębiorstwa i konsorcja przedsiębiorstw oraz konsorcja przedsiębiorstw i organizacji badawczych. Wsparcie nie będzie obejmować badań podstawowych. W przypadku dużych przedsiębiorstw możliwe jest wsparcie prac B+R (bez wdrożenia) pod warunkiem współpracy z podmiotami sektora MŚP</p> <p>II. Wsparcie inwestycji w infrastrukturę B+R przedsiębiorstw (jako element projektu badawczego lub jako osobny projekt)</p> <p>III. Finansowanie działań związanych z podnoszeniem kwalifikacji kadr przedsiębiorstw z zakresu wykorzystania infrastruktury B+R lub realizacji procesu innowacyjnego oraz działań z zakresu ochrony własności intelektualnej (jako komponent projektów dotyczących prac B+R lub infrastruktury B+R)</p> <p>IV. Działania związane z rozwojem potencjału badań i innowacji poprzez realizację bonów na innowacje dla MŚP w następujących formułach:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ dofinansowanie usług B+R świadczonych przez podmioty działające w obszarze usług B+R, w szczególności jednostki naukowe przyczyniających się do rozwoju innowacyjnych, nowych lub znacząco ulepszonych wyrobów, usług, technologii produkcji, m. in. Poprzez transfer wiedzy z nauki do biznesu; ➤ realizacja usług proinnowacyjnych świadczonych na rzecz MŚP przez akredytowane na poziomie kraju IOB oraz jednostki naukowe i organizacje badawcze, w celu przygotowania podmiotów MŚP do inicjowania i rozwoju działalności innowacyjnej <p>V. Wsparcie tworzenia nowych i rozwoju istniejących, dobrej jakości usług proinnowacyjnych w IOB, w szczególności poprzez wzmocnienie kompetencji, w tym przygotowanie do akredytacji krajowej takich usług</p> <p>VI. Dofinansowanie projektów mających na celu rozwój przedsiębiorczości akademickiej (m.in. projekty uczelni wyższych i ich jednostek organizacyjnych, Akademickich Inkubatorów Przedsiębiorczości bądź jednostek je prowadzących oraz Spółek Celowych uczelni w zakresie kompleksowych programów preinkubacji i inkubacji inicjatyw technologicznych, obejmujących m. in. usługi doradcze, coaching, mentoring biznesowy, inne narzędzia dydaktyczne typu Design Thinking, Lean Startup, metody oceny rozwoju technologii)</p> <p>VII. Dofinansowanie projektów związanych z rozwojem publicznej infrastruktury badawczej, realizowanych przez jednostki naukowe, organizacje badawcze mające wpływ na realizację inteligentnych specjalizacji regionu</p>
Cel szczegółowy
Czerpanie korzyści z cyfryzacji dla obywateli, przedsiębiorstw, organizacji badawczych i instytucji publicznych
Rodzaje projektów planowanych do wsparcia w ramach celu
I. Projekty obejmujące tworzenie i modernizację systemów informacji przestrzennej oraz cyfryzację zasobów geodezyjnych w celu usprawnienia procesów i ułatwienia

komunikacji między podmiotami publicznymi i gospodarczymi
II. Projekty ukierunkowane na tworzenie, rozwijanie i integrację baz danych i zasobów cyfrowych wspomagających komunikację między podmiotami, procesy decyzyjne (e-usługi JST) i upowszechniające komunikację elektroniczną instytucji publicznych z podmiotami zewnętrznymi i obywatelami, w tym również digitalizacja i zwiększenie dostępności danych publicznych (w tym ich standaryzacja i strukturyzacja)
III. Przedsięwzięcia obejmujące cyfryzację zasobów kulturowych, naukowych i edukacyjnych będących w posiadaniu instytucji szczebla regionalnego i lokalnego oraz służące zapewnieniu powszechnego, otwartego dostępu w postaci cyfrowej do danych będących w posiadaniu instytucji szczebla regionalnego / lokalnego, udostępnianie zasobów kultury z wykorzystaniem technologii informacyjno-komunikacyjnych oraz tworzenie nowych treści cyfrowych, służące zapewnieniu powszechnego dostępu do informacji i zasobów w postaci cyfrowej
Cel szczegółowy
Wzmacnianie trwałego wzrostu i konkurencyjności MŚP oraz tworzenie miejsc pracy w MŚP, w tym poprzez inwestycje produkcyjne
Rodzaje projektów planowanych do wsparcia w ramach celu
I. Inwestycje MMŚP prowadzące do wprowadzenia na rynek nowych lub ulepszonych produktów/usług lub dokonania zasadniczych zmian w sposobie świadczenia usług lub procesie produkcyjnym, w tym inwestycje ograniczające wpływ przedsiębiorstw na środowisko
II. Wsparcie ekoinnowacji, zarządzania efektywnością środowiskową w kierunku gospodarki zasobooszczędnej
III. Wsparcie inwestycyjne dla MMŚP z sektora produkcyjnego i usługowego przyczyniające się do zwiększenia ich konkurencyjności, obejmujące m.in. zakup maszyn i sprzętu lub rozbudowę przedsiębiorstwa, wdrożenie prac B+R, zakup własności intelektualnej
IV. Działania w zakresie tworzenia i rozwoju infrastruktury IOB dla MMŚP, w tym inkubatorów, centrów rozwoju przedsiębiorczości, parków przemysłowych i technologicznych, umożliwiającej np. rozwój usług inkubacyjnych (z wyłączeniem wsparcia kapitałowego)
V. Działania polegające na internacjonalizacji MŚP, w tym udział w targach, czy zwiększenie kompetencji firm do ekspansji międzynarodowej (np. kompetencji z zakresu prezentacji firmy, przygotowania oferty na targi i poszukiwania partnerów podczas targów, prowadzenia rozmów biznesowych z partnerami z określonych krajów)

Priorytet II
Fundusze Europejskie na rzecz środowiska na Dolnym Śląsku
Cel szczegółowy
Wspieranie efektywności energetycznej i redukcji emisji gazów cieplarnianych
Rodzaje projektów planowanych do wsparcia w ramach celu
I. Kompleksowa modernizacja energetyczna budynków obejmująca także instalacje grzewcze/chłodzące ze źródłami ciepła, w tym także m.in. OZE, systemy wentylacji,

<p>systemy zarządzania, magazynowania energii</p> <p>II. Działania dotyczące budowy nowych budynków w zakresie budynków publicznych należących do jst, np. jako projekty pilotażowe, zawierające m.in. elementy edukacyjne</p> <p>III. Modernizacja energetyczna oświetlenia ulicznego</p> <p>IV. Projekty w zakresie zwiększonej efektywności energetycznej w MŚP (np. ograniczenie energochłonności, wymiana oświetlenia na energooszczędne, modernizacja systemu grzewczego, minimalizacja strat ciepła, wykorzystanie ciepła odpadowego)</p>
Cel szczegółowy
Wspieranie energii odnawialnej zgodnie z dyrektywą (UE) 2018/2001, w tym określonymi w niej kryteriami zrównoważonego rozwoju
Rodzaje projektów planowanych do wsparcia w ramach celu
<p>I. Budowa i rozbudowa odnawialnych źródeł energii w zakresie wytwarzania energii elektrycznej i/lub ciepłej, w tym z magazynami energii działającymi na potrzeby danego źródła OZE, ze szczególnym uwzględnieniem rozproszonej energetyki prosumenckiej i społeczności spółdzielni oraz klastrów energetycznych wraz z przyłączeniem źródeł OZE do sieci energetycznych lub ciepłowniczych (opcjonalnie)</p> <p>II. Budowa, rozbudowa lub przebudowa sieci wewnątrz klastrów energii, spółdzielni energetycznych, wspólnot mieszkaniowych oraz społeczności energetycznych działających w zakresie energii odnawialnej</p> <p>III. Projekty grantowe dla budynków jednorodzinnych dotyczące produkcji oraz energii elektrycznej i/lub ciepłej, także z magazynami energii (wraz z podłączeniem tych źródeł do sieci dystrybucyjnej/przesyłowej) polegające na budowie (w tym zakup niezbędnych urządzeń) mikroinstalacji służących wytwarzaniu energii z OZE</p>
Cel szczegółowy
Wspieranie dostępu do wody oraz zrównoważonej gospodarki wodnej
Rodzaje projektów planowanych do wsparcia w ramach celu
<p>I. Projekty z zakresu gospodarki ściekowej w zakresie infrastruktury odprowadzania i oczyszczania ścieków w ramach aglomeracji wskazanych w KPOŚK od 2 – 15 tyś RLM niespełniających wymogów dyrektywy ściekowej, w tym m.in. oczyszczalnie ścieków komunalnych, sieć kanalizacji sanitarnej, zagospodarowanie osadów ściekowych, monitoring</p> <p>II. Jako element projektu dopuszcza się wsparcie projektów w zakresie systemów zaopatrzenia w wodę polegających na ich budowie i modernizacji</p>
Cel szczegółowy
Wzmacnianie ochrony i zachowania przyrody, różnorodności biologicznej oraz zielonej infrastruktury, w tym na obszarach miejskich, oraz ograniczanie wszelkich rodzajów zanieczyszczenia

Rodzaje projektów planowanych do wsparcia w ramach celu
<p>I. Wspieranie zielonej i niebieskiej infrastruktury (w tym m.in. zielonych dachów) na terenach miejskich i ich obszarach funkcjonalnych</p> <p>II. Projekty dotyczące czynnej ochrony gatunków i siedlisk przyrodniczych, w tym m.in. w zakresie zachowania, ochrony i odtworzenia siedlisk i gatunków przyrodniczych, ochrony in-situ i ex-situ, reintrodukcji, eliminacji lub zminimalizowania negatywnego wpływu inwazyjnych gatunków obcych, inwestycji ograniczających antropopresję i negatywne skutki oddziaływania człowieka na tereny chronione i wspierające zrównoważony rozwój terenów chronionych</p> <p>III. Opracowanie i aktualizacja dokumentów planistycznych tj. planów ochrony, zadań ochronnych, planów zadań ochronnych - dla obszarów chronionych</p> <p>IV. Finansowanie działań edukacyjnych jako elementu uzupełniającego do ww. zakresów projektów</p>
<p>Priorytet III</p> <p>Fundusze Europejskie na rzecz mobilności miejskiej Dolnego Śląska</p>
<p>Cel szczegółowy</p>
<p>Wspieranie zrównoważonej multimodalnej mobilności miejskiej jako elementu transformacji w kierunku gospodarki zeroemisyjnej</p>
Rodzaje projektów planowanych do wsparcia w ramach celu
<p>I. Działania związane z zakupem oraz modernizacją niskoemisyjnego, zeroemisyjnego taboru autobusowego dla połączeń w obszarach funkcjonalnych miast</p> <p>II. Projekty związane z budową lub modernizacją niezbędnej infrastruktury np. bazy sprzętowe, zaplecze techniczne do obsługi taboru autobusowego, stacje ładowania pojazdów elektrycznych, stacje tankowania paliw alternatywnych - na potrzeby taboru komunikacji publicznej</p> <p>III. Zadania związane z budową i przebudową infrastruktury transportu publicznego - infrastruktura punktowa: przystanki, wysepki, pętle, zatoki, także na drogach lokalnych w ramach połączeń aglomeracyjnych, centra przesiadkowe, dworce intermodalne, obiekty P&R, B&R, wspólny bilet, systemy informatyczne integrujące obiekty P&R z komunikacją publiczną a także infrastruktura liniowa: wydzielone trasy autobusowe wraz z ww. infrastrukturą punktową</p> <p>IV. Wsparcie inwestycji ograniczających indywidualny ruch zmotoryzowany na terenie miast i ich obszarów funkcjonalnych m.in. poprzez zastosowanie odpowiednich systemów, elementów uspokajania ruchu, budowy stacji i parkingów rowerowych a także dróg dla rowerów</p> <p>V. Inwestycje związane z systemami zarządzania ruchem</p> <p>VI. Działania związane z przygotowaniem i aktualizacją Planów Zrównoważonej Mobilności Miejskiej opracowywanych i wdrażanych przez organy gmin lub formy współdziałania jednostek samorządu terytorialnego, prawnie umocowane do przyjmowania polityk publicznych</p>

Priorytet IV

Fundusze Europejskie na rzecz mobilności Dolnego Śląska

Cel szczegółowy

Rozwój i udoskonalanie zrównoważonej, odpornej na zmiany klimatu, inteligentnej i intermodalnej mobilności na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym, w tym poprawę dostępu do TEN-T oraz mobilności transgranicznej

Rodzaje projektów planowanych do wsparcia w ramach celu

- I. Projekty dotyczące budowy, przebudowy, remontu i modernizacji dróg wojewódzkich poprawiające spójność komunikacyjną regionu i subregionów, a także polegające na wyprowadzeniu ruchu tranzytowego z miast poprzez budowę obwodnic i obejść miejscowości w przebiegu dróg wojewódzkich
- II. Finansowanie zadań dotyczących zwiększenia bezpieczeństwa ruchu (w tym zwiększenia bezpieczeństwa niezmotoryzowanych uczestników ruchu), jak również dotyczących dróg dla rowerów, a także wydatków na infrastrukturę na potrzeby publicznego transportu zbiorowego (np. przystanki, zatoki, wiaty) w pasie dróg wojewódzkich
- III. Projekty dotyczące dróg rowerowych
- IV. Działania związane z rozwojem transportu kolejowego poza siecią TEN-T poprzez inwestycje w linie kolejowe (budowę, przebudowę, modernizację oraz remont) poprawiające spójność komunikacyjną oraz ograniczające wykluczenie komunikacyjne
- V. Finansowanie infrastruktury towarzyszącej (np. perony i przystanki kolejowe) służącej do obsługi ruchu pasażerskiego
- VI. Finansowania zakupu bezemisyjnego taboru kolejowego

Priorytet V	
Fundusze Europejskie na rzecz zrównoważonego rozwoju społecznego na Dolnym Śląsku	
Cel szczegółowy	
Zapewnianie równego dostępu do opieki zdrowotnej i wspieranie odporności systemów opieki zdrowotnej, w tym podstawowej opieki zdrowotnej, oraz wspieranie przechodzenia od opieki instytucjonalnej do opieki rodzinnej i środowiskowej	
Rodzaje projektów planowanych do wsparcia w ramach celu	
I. Wyposażenie w sprzęt medyczny	
II. Roboty budowlane	
III. Rozwiązania w zakresie IT (e-usług) – jako element projektu	
Cel szczegółowy	
Wzmacnianie roli kultury i zrównoważonej turystyki w rozwoju gospodarczym, włączeniu społecznym i innowacjach społecznych	
Rodzaje projektów planowanych do wsparcia w ramach celu	
I. Rozbudowa, przebudowa infrastruktury instytucji kultury (wraz z niezbędnym wyposażeniem) oraz działania związane z rozwojem instytucji kultury o znaczeniu regionalnym	
II. Działania skierowane na infrastrukturę turystyczną, w tym w infrastrukturę rowerową sprzyjającą rozwojowi ruchu turystycznego	
III. Wsparcie infrastruktury towarzyszącej, w tym m.in. toalet, wiat, ławek, parkingów rowerowych	
IV. Działania dotyczące rozwoju turystycznych szlaków kajakowych. Uzupełniającym zakresem będzie wsparcie infrastruktury towarzyszącej	

Priorytet VI	
Fundusze Europejskie bliżej mieszkańców Dolnego Śląska	
Cel szczegółowy	
Wspieranie zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównoważonej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach miejskich	
Rodzaje projektów planowanych do wsparcia w ramach celu	
I. Rozwój i promowanie publicznych walorów turystycznych, poprawa jakości życia mieszkańców jak również promowanie i ochrona materialnego dziedzictwa kulturowego i rozwój instytucji kultury	
II. Działania związane z fizyczną odnową i bezpieczeństwem przestrzeni publicznych, m.in. zagospodarowanie przestrzeni międzyblokowych, deptaków, parków, rynków, skwerów	
III. Działania prowadzące do zachowania i rozwoju zielonej i niebieskiej infrastruktury, służące ekologii a także działania na rzecz zwiększania powierzchni czynnych biologicznie	
IV. Rozwój infrastruktury aktywizacji i integracji społecznej	
V. Działania prowadzące do ochrony, rozwoju i promowania dziedzictwa naturalnego i kulturowego, w tym także w zakresie zrównoważonej turystyki. Wsparcie uzyskują m.in szlaki turystyczne np. związane z infrastrukturą rowerową, oraz niezbędnymi elementami towarzyszącymi takim inwestycjom, jak np. toalety, stojaki dla rowerów, elementy zapewniające bezpieczeństwo	

Priorytet VII	
Fundusze Europejskie na rzecz rynku pracy i włączenia społecznego na Dolnym Śląsku	
Cel szczegółowy	
Poprawa dostępu do zatrudnienia i działań aktywizujących dla wszystkich osób poszukujących pracy – w szczególności osób młodych, zwłaszcza poprzez wdrażanie gwarancji dla młodzieży – dla osób długotrwale bezrobotnych oraz grup znajdujących się w niekorzystnej sytuacji na rynku pracy, jak również dla osób biernych zawodowo, a także poprzez promowanie samozatrudnienia i ekonomii społecznej;	
Rodzaje projektów planowanych do wsparcia w ramach celu	
I. Działania na rzecz większego dostępu do zatrudnienia	

<p>II. Działania na rzecz promowania samozatrudnienia</p> <p>III. Zapewnienie większego dostępu do stabilnego zatrudnienia oraz możliwości podnoszenia kompetencji i kwalifikacji (w tym kwalifikacji rynkowych włączonych do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji) dla osób zatrudnionych na umowach krótkoterminowych, umowach cywilno-prawnych, ubogich pracujących i osób odchodzących z rolnictwa</p> <p>IV. Realizacja ukierunkowanych schematów mobilności transnarodowej (USMT) EURES zdiagnozowanych na podstawie analiz społeczno - gospodarczych regionu</p>
<p>Cel szczegółowy</p>
<p>Modernizacja instytucji i służb rynków pracy celem oceny i przewidywania zapotrzebowania na umiejętności oraz zapewnienia terminowej i odpowiednio dopasowanej pomocy i wsparcia na rzecz dostosowania umiejętności i kwalifikacji zawodowych do potrzeb rynku pracy oraz na rzecz przepływów i mobilności na rynku pracy</p>
<p>Rodzaje projektów planowanych do wsparcia w ramach celu</p>
<p>I. Projekty służące wzmocnieniu i rozwojowi instytucji rynku pracy obejmujące rozwój kwalifikacji i kompetencji pracowników PSZ i innych instytucji rynku pracy wynikających z potrzeb regionalnego/lokalnego rynku pracy oraz wsparcie PSZ w świadczeniu usług w ramach sieci EURES</p> <p>II. Działania dotyczące doskonalenia mechanizmów diagnozowania, prognozowania i analizowania (tzw. obserwatorium rynku pracy), których celem ma być dostarczenie rzetelnych informacji w różnych obszarach rynku pracy i edukacji, które przyczynią się do zwiększenia zatrudnienia oraz ograniczenia i zapobiegania bezrobociu na Dolnym Śląsku, a także pozwolą na wypracowanie nowych rozwiązań dla pracodawców oraz dolnośląskiego rynku pracy</p>
<p>Cel szczegółowy</p>
<p>Wspieranie zrównoważonego pod względem płci uczestnictwa w rynku pracy, równych warunków pracy oraz lepszej równowagi między życiem zawodowym a prywatnym, w tym poprzez dostęp do przystępnej cenowo opieki nad dziećmi i osobami wymagającymi wsparcia w codziennym funkcjonowaniu</p>
<p>Rodzaje projektów planowanych do wsparcia w ramach celu</p>
<p>I. Wdrażanie rozwiązań systemowych mających na celu zapobieganie dyskryminacji i przemocy ze względu na płeć, rasę, pochodzenie etniczne, religię, światopogląd, niepełnosprawności, wiek lub orientację seksualną</p> <p>II. Realizacja działań z zakresu zapobiegania dyskryminacji w tym zwłaszcza ze względu na płeć i orientację seksualną, rasę, pochodzenie etniczne, religię, światopogląd, niepełnosprawność, wiek w placówkach edukacyjnych skierowanych do uczniów, nauczycieli, kadry pedagogicznej oraz rodziców</p> <p>III. Wsparcie psychologiczne i pedagogiczne dla osób dyskryminowanych ze względu na płeć, orientację seksualną, rasę, pochodzenie etniczne, religię, światopogląd, niepełnosprawność, wiek oraz ich rodziców/opiekunów prawnych</p> <p>IV. Wsparcie dzieci i młodzieży w wieku szkolnym w zakresie zapewnienia dobrostanu psycho-fizycznego poprzez rozwój umiejętności osobistych, społecznych, obywatelskich oraz kreowania postaw tolerancyjnych (w tym wdrażanie modeli opracowanych w ramach PO WER dot. przeciwdziałania agresji w szkole)</p> <p>V. Wsparcie pracodawców w zakresie wdrażania rozwiązań systemowych wspierających równe traktowanie i niedyskryminację pracowników</p>

<p>VI. Zwiększenie kompetencji pracowników służby zdrowia w zakresie usuwania barier wynikających z dyskryminacji i stereotypów</p> <p>VII. Wsparcie organizacji społeczeństwa obywatelskiego i partnerów społecznych w zakresie realizacji aktywnych działań zapobiegania dyskryminacji ze względu na płeć, orientację seksualną, rasę, pochodzenie etniczne, religię, światopogląd, niepełnosprawność, wiek, przeciwdziałania mobbingowi i stereotypom</p> <p>VII. Inicjatywy lokalne na obszarach wiejskich i wiejsko- miejskich mające na celu uświadamianie społeczności lokalnych o istniejącym problemie dyskryminacji i realizację działań zapobiegawczych</p>
Cel szczegółowy
Wspieranie dostosowania pracowników, przedsiębiorstw i przedsiębiorców do zmian, wspieranie aktywnego i zdrowego starzenia się oraz zdrowego i dobrze dostosowanego środowiska pracy, które uwzględnia zagrożenia dla zdrowia
Rodzaje projektów planowanych do wsparcia w ramach celu
<p>I. Rozwój elastycznych form zatrudnienia, w tym wprowadzanie pracy zdalnej</p> <p>II. Działania służące wydłużeniu zdolności do pracy osób starszych, uwzględniające zarządzanie wiekiem w przedsiębiorstwach, rozwijanie kompetencji osób starszych, promowanie zdrowego i aktywnego starzenia się</p> <p>III. Działania w zakresie realizacji procesów adaptacyjnych i modernizacyjnych w regionie poprzez wsparcie typu outplacement - dla pracowników zagrożonych zwolnieniem, przewidzianych do zwolnienia lub zwolnionych z przyczyn nie dotyczących pracownika oraz osób odchodzących z rolnictwa</p> <p>IV. Programy profilaktyczne chorób związanych z miejscem pracy, działania dotyczące rehabilitacji umożliwiającej powrót na rynek pracy osób zarejestrowanych jako bezrobotne lub zapobiegające ograniczeniu aktywności zawodowej pracowników z powodu choroby</p> <p>V. Projekty dotyczące eliminacji zdrowotnych czynników ryzyka w miejscu pracy</p> <p>VI. Działania dotyczące wsparcia dialogu społecznego i budowania zdolności partnerów społecznych</p>
Cel szczegółowy
Wspieranie aktywnego włączenia społecznego w celu promowania równości szans, niedyskryminacji i aktywnego uczestnictwa, oraz zwiększanie zdolności do zatrudnienia, w szczególności grup w niekorzystnej sytuacji
Rodzaje projektów planowanych do wsparcia w ramach celu
<p>I. Aktywizacja społeczna, edukacyjna, zdrowotna i zawodowa osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym</p> <p>II. Instrumenty towarzyszące związane m.in. z poprawą warunków mieszkaniowych, uczestnictwem w kulturze, sporcie, rekreacji itd.</p> <p>III. Usługi specjalistycznego poradnictwa m.in. prawnego, rodzinnego, psychologicznego oraz usługi związane z profilaktyką oraz rozwiązywaniem problemów w tych obszarach</p>

IV. Wsparcie na rzecz społeczności romskiej oraz innych mniejszości narodowych i etnicznych
V. Wsparcie na rzecz tworzenia i funkcjonowanie podmiotów reintegracyjnych oraz warsztatów terapii zajęciowej i zakładów aktywności zawodowej
VI. Inicjatywy lokalne - projekty przyczyniające się do przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu mieszkańców obszarów wiejskich i wiejsko-miejskich, w tym w szczególności grup narażonych na marginalizację (biernych zawodowo, kobiet, osób z niepełnosprawnością)
Cel szczegółowy
Wspieranie integracji społeczno-gospodarczej obywateli państw trzecich, w tym migrantów
Rodzaje projektów planowanych do wsparcia w ramach celu
I. Integracja zawodowa obywateli państw trzecich i ich rodzin
II. Integracja społeczna obywateli państw trzecich i ich rodzin
III. Usługi społeczne dla obywateli państw trzecich - w szczególności mieszkania wspomagane
IV. Działania na rzecz społeczności przyjmującej (łącznie z grupą docelową, tj. obywatelami państw trzecich i ich rodzinami)
V. Budowanie potencjału instytucjonalnego i wzmacnianie współpracy międzyinstytucjonalnej struktur np. pomocy społecznej, usług medycznych, wsparcia psychologicznego, rynku pracy oraz systemu edukacji, a także organizacji społeczeństwa obywatelskiego w celu świadczenia przez te podmioty usług wysokiej jakości na rzecz migrantów OPT (np. szkolenie kadr pracujących z migrantami OPT, doskonalenie nauczycieli w zakresie prowadzenia zajęć z cudzoziemcami, wdrażania nowych rozwiązań w pracy z uczniem obcojęzycznym, nauczania języka polskiego jako języka obcego, kształcenia i pracy asystenta kulturowego oraz zapewnienie dostępu do tłumaczy)
VI. Finansowanie tworzenia i funkcjonowania nowych punktów pomocowych i centrów integracji cudzoziemców świadczących wsparcie na rzecz obywateli państw trzecich, w zależności od zdiagnozowanych potrzeb lokalnych
VII. Wsparcie w zakresie nostryfikacji dyplomów i potwierdzania kwalifikacji i umiejętności
Cel szczegółowy
Zwiększanie równego i szybkiego dostępu do dobrej jakości, trwałych i przystępnych cenowo usług, w tym usług, które wspierają dostęp do mieszkań oraz opieki skoncentrowanej na osobie, w tym opieki zdrowotnej; modernizacja systemów ochrony socjalnej, w tym wspieranie dostępu do ochrony socjalnej, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i grup w niekorzystnej sytuacji; poprawa dostępności, w tym dla osób z niepełnosprawnościami, skuteczności i odporności systemów ochrony zdrowia i usług opieki długoterminowej
Rodzaje projektów planowanych do wsparcia w ramach celu
I. Działania na rzecz usług społecznych i zdrowotnych
II. Rozwój systemu wsparcia dla kadr instytucji pomocy i integracji społecznej w zakresie: superwizji, coachingu i mentoringu

III. Działania dotyczące wsparcia dialogu obywatelskiego
Cel szczegółowy
Promowanie integracji społecznej osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, w tym osób najbardziej potrzebujących i dzieci
Rodzaje projektów planowanych do wsparcia w ramach celu
<p>I. Wsparcie usług na rzecz rodziny</p> <p>II. Wsparcie usług na rzecz systemu pieczy zastępczej w tym: działania ośrodka adopcyjnego i realizacja usług społecznych i zdrowotnych w ramach wsparcia preadopcyjnego</p> <p>III. Wsparcie usług w zakresie przeciwdziałania przemocy, w tym przemocy w rodzinie</p> <p>IV. Działania na rzecz profilaktyki bezdomności/ wykluczenia mieszkaniowego oraz wsparcie usług dla osób w kryzysie bezdomności i zagrożonych wykluczeniem mieszkaniowym (w tym wsparcie tworzenia i funkcjonowania mieszkań chronionych i wspomaganych oraz innych rozwiązań łączących wsparcie społeczne i mieszkaniowe, w tym model Najpierw Mieszkanie</p> <p>V. Działania skierowane do dzieci i młodzieży (oraz ich otoczenia) na rzecz profilaktyki uzależnień oraz usług wsparcia dla uzależnionych</p> <p>VI. Podnoszenie kompetencji kadr systemu, pomocy i integracji społecznej oraz systemu wsparcia rodziny i pieczy zastępczej na potrzeby świadczenia usług społecznych w społeczności lokalnej</p> <p>VII. Projekty na rzecz integracji dla osób przebywających w Zakładach Poprawczych, Schroniskach dla Nieletnich, Ośrodkach Kuratorskich, Młodzieżowych Ośrodkach Wychowawczych, Młodzieżowych Ośrodkach Socjoterapii i ich otoczenia przy wykorzystaniu instrumentów aktywnej integracji. Wspierana będzie również kadra realizująca działania na rzecz osób przebywających w tych podmiotach</p> <p>VIII. Rozwój mieszkalnictwa wspomaganego, mieszkań chronionych, mieszkań wytnieniowych, rozwój mieszkalnictwa adaptowalnego i innych rozwiązań łączących wsparcie mieszkaniowe i usługi</p> <p>VIII. Rozwój mieszkalnictwa tymczasowego i usług społecznych dla osób w kryzysie bezdomności</p>

Priorytet VIII
Fundusze Europejskie dla edukacji na Dolnym Śląsku
Cel szczegółowy
Wspieranie równego dostępu do dobrej jakości, włączającego kształcenia i szkolenia oraz możliwości ich ukończenia, w szczególności w odniesieniu do grup w niekorzystnej sytuacji, od wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem przez ogólne i zawodowe kształcenie i szkolenie, po szkolnictwo wyższe, a także kształcenie i uczenie się dorosłych, w tym

ułatwianie mobilności edukacyjnej dla wszystkich i dostępności dla osób z niepełnosprawnościami

Rodzaje projektów planowanych do wsparcia w ramach celu

I. Upowszechnianie dostępu do edukacji przedszkolnej poprzez tworzenie nowych miejsc wychowania przedszkolnego, dodatkowe zajęcia edukacyjne, wczesne wspomaganie rozwoju i pomoc psychologiczno-pedagogiczną, doskonalenie kadry pedagogicznej i zarządzającej

II. Wsparcie kształcenia ogólnego np. poprzez kształtowanie kompetencji kluczowych oraz umiejętności podstawowych i przekrojowych, w tym umiejętności społecznych, obywatelskich, wspieranie pomocy psychologiczno-pedagogicznej, doradztwo edukacyjno-zawodowe, zwiększenie oferty form pozaszkolnych, wspieranie uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi i rozwojowymi, wsparcie uczniów ze szkół na obszarach wiejskich oraz obszarów tracących swoje funkcje społeczno-gospodarcze, , doskonalenie kadry pedagogicznej i zarządzającej, programy pomocy stypendialnej, programy mające na celu podniesienie zdawalności i wyników egzaminów zewnętrznych, możliwość realizacji kursów kwalifikacyjnych lub kursów zawodowych dla uczniów szkół ogólnokształcących, którzy ukończyli 15 lat

III. Wsparcie kształcenia zawodowego oraz dostosowanie jego kierunków do uwarunkowań rynku pracy, gospodarki i wymogów ochrony klimatu, np. poprzez kształtowanie umiejętności zawodowych uczniów, w szczególności w formach praktycznych, nabywanie przez nich dodatkowych umiejętności zawodowych, uprawnień zawodowych i kwalifikacji rynkowych zwiększających ich szanse na rynku pracy, staże i praktyki zagraniczne dla uczniów i kadry zawodowego szkolnictwa średniego, w szczególności w zakresie podnoszenia umiejętności w obszarze zielonej i cyfrowej transformacji, tworzenie nowych kierunków kształcenia, tworzenie klas patronackich, zapewnienie aktywnego udziału pracodawców w procesie edukacyjnym, doradztwo edukacyjno-zawodowe, poprawę bazy dydaktycznej szkół zawodowych, szkół i placówek prowadzących kształcenie zawodowe do potrzeb nowoczesnego nauczania, doskonalenie kadr pedagogicznych i zarządzających, programy pomocy stypendialnej]

IV. Wsparcie kształcenia ogólnego i zawodowego uwzględniające potrzeby uczniów z niepełnosprawnością

V. Wsparcie działań z zakresu edukacji ekologicznej i zrównoważonego rozwoju realizowane między innymi z wykorzystaniem potencjału Ośrodków Edukacji Ekologicznej i Lokalnych Grup Działania

VI. Działania mające na celu dostosowanie istniejących placówek edukacyjnych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, podnoszenie kompetencji kadr pedagogicznych, bezpośrednie wsparcie uczniów, w tym poprzez zapewnienie usług asystenckich dla uczniów

VII. Działania zapobiegające dyskryminacji ze względu na płeć, walce ze stereotypami w edukacji dot. wyboru ścieżki edukacyjno-zawodowej oraz wspieraniem wyborów dziewcząt kształcenia w obszarze STEM/ STEAM

Cel szczegółowy

Wspieranie uczenia się przez całe życie, w szczególności elastycznych możliwości podnoszenia i zmiany kwalifikacji dla wszystkich, z uwzględnieniem umiejętności w zakresie przedsiębiorczości i kompetencji cyfrowych, lepsze przewidywanie zmian i zapotrzebowania na nowe umiejętności na podstawie potrzeb rynku pracy, ułatwianie zmian ścieżki kariery zawodowej i wspieranie mobilności zawodowej

Rodzaje projektów planowanych do wsparcia w ramach celu

I. Kształcenie osób dorosłych poprzez:

- usługi rozwojowe w ramach PSF z wykorzystaniem BUR dla osób dorosłych, w tym przede wszystkim dla tych w niekorzystnej sytuacji, które chcą z własnej inicjatywy podnieść swoje kwalifikacje/ kompetencje lub przekwalifikować się ze szczególnym uwzględnieniem w obszarach zielonej i cyfrowej transformacji;
- upowszechnienie modelu Lokalnych Ośrodków Wiedzy i Edukacji (LOWE), kształcących osoby dorosłe, w tym osoby starsze i osoby o niskich kwalifikacjach

Priorytet IX

Fundusze Europejskie na rzecz transformacji obszarów górniczych na Dolnym Śląsku

Cel szczegółowy

Umożliwienie regionom i ludności łagodzenia wpływających na społeczeństwo, zatrudnienie, gospodarkę i środowisko skutków transformacji w kierunku osiągnięcia celów Unii na rok 2030 w dziedzinie energii i klimatu oraz w kierunku neutralnej dla klimatu gospodarki Unii do roku 2050 w oparciu o porozumienie paryskie

Rodzaje projektów planowanych do wsparcia w ramach celu

- I. Usługi wsparcia dla osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem i ich rodzin, dotkniętych negatywnymi skutkami transformacji
- II. Podnoszenie kompetencji niezbędnych dla sprostania zmieniającym się wymogom rynku pracy wynikającym z trwającej transformacji
- III. Infrastruktura na rzecz kształcenia i włączenia społecznego
- IV. Wsparcie dotacyjne w inwestycje MŚP w szczególności mające na celu tworzenie nowych miejsc pracy, w tym wsparcie w zakresie dywersyfikacji i unowocześnienia działalności dla firm, ściśle powiązanej z celami procesu transformacji subregionu
- V. Wsparcie dotacyjne w inwestycje MŚP przyczyniające się do ograniczenia emisji gazów cieplarnianych i dekarbonizacji, wdrażania rozwiązań GOZ, zmniejszania energochłonności procesów i usług w tym doradztwo dla firm w zakresie audytów energetycznych oraz technologicznych w kierunku rozwoju GOZ i transformacji cyfrowej jako komponent projektu inwestycyjnego
- VI. Inwestycje w tworzenie nowych przedsiębiorstw, w tym start-upów, poprzez wsparcie dot.-doradcze na rozpoczęcie działalności gospodarczej
- VII. Inwestycje w działalność B+R oraz wdrażanie innowacji zwiększających potencjał dolnośląskich inteligentnych specjalizacji
- VIII. Wsparcie powstania centrów i działów bad.-nauk. przedsiębiorstw w celu tworzenia wysokiej jakości miejsc pracy w regionie dotkniętym transformacją (jako towarzyszących projektom B+R)
- IX. Rozwój hubów technologicznych i inkubatorów oraz stref aktywności gospodarczej i infrastruktury biznesowej dla MŚP, w szczególności poprzez zagospodarowanie

budynków pogórnich, terenów pokopalnianych oraz przemysłowych

X. Inwestycje w infrastrukturę przedsiębiorstw ciepłowniczych, w tym sieci ciepłowniczych prowadzące do zmiany źródeł energii i ciepła na OZE oraz ograniczania emisji gazów cieplarnianych

XI. Gruntowna termomodernizacja budynków publicznych i mieszkalnych

XII. Wsparcie inwestycji w alternatywne źródła energii (w tym instalacje PV i pompy ciepła) i efektywność energetyczna także w zakresie prosumenckim dla indywidualnych instalacji OZE, magazynów energii oraz przebudowy sieci umożliwiającej odbiór energii z OZE

XIII. Wsparcie inwestycji publicznych w zakresie budownictwa o znacznie podwyższonych parametrach charakterystyki energetycznej - budynki demonstracyjne w zakresie użyteczności publicznej

XIV. Rozwój spółdzielni energetycznych, klastrów energii odnawialnej oraz innych mechanizmów wytwarzania i bilansowania energii z OZE (społeczności energetycznych działających w zakresie OZE)

XV. Rekultywacja, renaturalizacja, remediacja, dekontaminacja i zagospodarowanie terenów, budynków pogórnich, pokopalnianych oraz przemysłowych poprzez przywracanie bioróżnorodności oraz nadanie im nowych funkcji gospodarczych i społecznych z poszanowaniem zasady „zanieczyszczający płaci

XVI. Projekty na rzecz oczyszczania obszarów pogórnich, w tym wykorzystania wód pokopalnianych, w szczególności zagospodarowanie samowypływów wód z zamkniętych wyrobisk w celu zachowania dobrego stanu cieków wodnych (bez instalacji wod-kan)

XVII. Inwestycje w inteligentną i zrównoważoną mobilność lokalną, w tym zakup nieemisyjnego taboru na potrzeby transportu publicznego oraz infrastrukturę towarzyszącą, w tym punkty ładowania pojazdów komunikacji publicznej, drogi rowerowe, punkty przesiadkowe

XVIII. Inwestycje we wzmacnianie GOZ, w tym poprzez zapobieganie powstawaniu odpadów i ograniczanie ich ilości, efektywne gospodarowanie zasobami, ponowne wykorzystanie, naprawę oraz recykling (bez rekultywacji składowisk, chyba, że na terenach pogórnich)
